

DOMOVINA

Upravništvo »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 6
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica št. 5/II.
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtno 9 din, polletno 18 din, celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrtno 12 din, polletno 24 din, celoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar. Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani št. 10.711.

Nekaj pojasnil o delovnih pogojih v Nemčiji

Nedavno so v Mariboru razkrinkali družino, ki je za plačilo iztihatapljala delavce čez mejo, češ da je onstran meje boljši zaslužek. Brezvestnim zapeljivcem se je posrečilo pregovoriti k begu čez mejo celo take ljudi, ki so imeli pri nas stalne in lepe službe. Ker oblastveni ukrepi pač ne morejo med ljudmi zatreti željo po boljšem zaslužku v Nemčiji, je potrebno, da se javnosti razložijo delovni pogoji v Nemčiji.

Nemčija sprejema tuje delavce na delo na dva načina. Prvi je zakonit in je že nekaj let pogodbeno določen med našo državo in Nemčijo, drugi pa je nezakonit. V Nemčiji ga po sili razmer zaenkrat samo trpijo. Predvsem pa je treba naglasiti, da nakazuje v Nemčiji delo tujcem samo delovni urad (Arbeitsamt), ki je nekaj takega kakor naša borza dela. Nam najbližja podružnica delovnega urada je v Gradcu. Na zakonit način se sprejemajo na delo naši sezonski delavci. Na osnovi posebne pogodbe med našo državo in Nemčijo dobi vsako leto določeno število kmetijskih delavcev v Nemčiji zaposlitev za toliko časa, kolikor časa trajajo kmetijska dela (sezonska zaposlitev). Število se določi vsako leto posebej. Letos je znašalo 10.000 ljudi obojega spola. Pogodba se napravi med našim izseljenskim komisariatom v Zagrebu in nemškim središčnim delovnim uradom v Berlinu. Naš izseljenski komisariat razdeli potem število sezonskih delavcev, ki jih Nemčija sprejme, na posamezne ubožnejše pokrajine v državi. Največje število odpade na naša oba prekmurska okraja. Delovni urad v Nemčiji pa določi za naše delavce, v katerih krajih v Nemčiji bodo zaposleni. Vsak delavec podpiše pri sprejemu na delo posebno pogodbo, ki zajamči določene prejemke in dovoljuje, da sme določeni delež zaslužka poslati v domovino.

Nezakoniti način sprejemanja tujih delavcev na delo se je v Nemčiji uvedel šele v zadnjem času, ko je začelo primanjkovati delavcev. Tisti delavci, ki prispejo v Nemčijo s pravnimi potnimi listi, dobe pri delovnem uradu nakazano delo, ne v stroki, ki si jo sami želijo, temveč težko ročno delo (na primer na cestah). Ne dobijo pa ti delavci nobene pogodbe, ki bi jim zajamčila takšne pravice, kakor jih imajo sezonski delavci. Tudi nimajo pravice, da bi pošiljali zaslužek domov. Sicer pa to, kar zaslužijo, tako porabijo za življenje.

Na najslabšem so tisti, ki se skrivaj brez potnih listin pretihatapajo čez mejo. Takšnih je v zadnjem času zaradi brezvestnih zapeljivcev čedalje več. V Nemčiji jim dajejo delo samo, če jim naš konzulat pozneje izstavi listine. Hkratu pa se nemška oblastva skrbno poučijo o preteklosti vsakega takega begunca. Če je količkaj sumljiv, ga izženejo nazaj čez mejo. Prav tako izženejo tudi vse tiste, katerim naš konzulat pozneje ne da listin. Če pa pretihatapljenec le ostane tam in dobi delo, ga dobi pod najhujšimi pogoji z nezadovoljnim zaslužkom, ki ga ne more spraviti čez mejo v našo državo in je tak človek brez vsake socialne in pravne zaščite. Večina teh, ki

so dobili na ta način delo, je že sama od sebe pobegnila nazaj v našo državo. Tu čaka vsakega brez izjeme mesec dni zapora. Toliko

namreč znaša kazen za nezakonito prekoračenje meje.

Torej se našim ljudem nikakor ne izplača, da bi se zanimali za zaposlitev v Nemčiji. Le tisti naj gredo v Nemčijo, ki dobe delo na podlagi pogodbenih določb, ker jim te določbe dajejo pravico na socialno zaščito in jim dovoljujejo spravljanje zaslužka čez mejo.

Pred gasilskim shodom v Ljubljani

Kjerkoli delujejo vrle gasilske čete, tam prav gotovo ni neznan, da bo letos v Ljubljani gasilski kongres (shod) v dneh od 13. do 15. avgusta. Mladina se z veseljem udeležuje gasilskih prireditev, pa se bo gotovo udeležila tudi gasilskega kongresa v Ljubljani, kamor pridejo gasilci iz vse države, mnogo narodnih noš iz vseh krajev naše domovine in mnogo drugega ljudstva. Tudi odličniki, domači in iz tujine bodo tiste dni v Ljubljani.

Spričo tolikega zanimanja javnosti naj si vsakdo pravočasno preskrbi kongresno knjižico, ki stane skupaj z znakom samo 7 din. S to knjižico so združene razne ugodnosti, zlasti **vozne olajšave** po železnici. Ker imajo pravico do četrtninske vozne cene samo člani gasilskih čet, je deležen lahko vsak udeleženec te ugodnosti, če pristopi kot član v svojo domačo gasilsko četo. Na člansko legitimacijo ni treba lepiti fotografije člana. V kongresni knjižici so podrobna navodila za vse udeležence. Zato si jo čimprej nabavite, če si je še niste, ter jo preberite. Kongresno knjižico dobite pri gasilski četi svojega kraja.

Kdor se je pravočasno prijavil, ima pravico do brezplačnega skupnega ležišča na slamni, za boljša prenočišča pa je treba poslati

s prijavo tudi ustrezajočo vsoto. Isto velja tudi glede prehrane.

Najzanimivejša točka pestrega tridnevnega sporeda gasilskega kongresa bodo **gasilske tekme**, ki bodo v nedeljo ves dan. Bo to novost za Jugoslavijo. Tekmovalo se bo v dveh skupinah, to je posebej posamezniki, posebej roji. Gasilski roji so najmanjša edinica, ki šteje 10 mož. Teh rojev bo tekmovalo preko trideset. Nastopili bodo pri alarmu, v delu na požarišču in pri pospravljanju orodja. Tekmovalci bodo morali pokazati vse tiste lastnosti, ki so potrebne dobremu gasilcu.

Zelo zanimiv bo ognjemet, ki bo v ponedeljek ob 21. na stadionu. Kaj takega vsaj v Ljubljani še nismo videli. Od vsega pestrega sporeda tega ognjemeta naj povemo le toliko, da bo žareči gasilski grb velik 30 kvadrat metrov, slika sv. Florijana visoka 9 m, enako tudi slika Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava. Vodopad pa bo kar 20 m širok in 10 m visok. Na tisoče bo raket, bomb, siren. Za ognjemet so posebne vstopnice, ki naj se pravočasno nabavijo, ker je zanimanje za to točko zelo veliko.

Hkratu prav toplo priporočamo, da pridno kupujete in prodajate srečke gasilske loterije. Kakor kaže, bodo tudi te srečke kmalu razprodane. Dobitki so dragoceni in vsakomur koristni, zato sezite po srečkah.

Nekoliko besed o moči ruske vojske

Rusija je spričo svojega velikanskega ozemlja, raztegajočega se iz Evrope daleč tja čez Azijo, država velikih možnosti. Rodovitna zemlja in rude vseh vrst so ruska bodočnost. Zdad šteje Rusija 170 milijonov ljudi, a ima vse pogoje, da se ljudstvo še za več kakor enkrat pomnoži, pa se to ne bo nič občutilo. Tako bogate države, kakor je Rusija, se lahko vojskujejo. To mnogokrat poudarja svetovno časopisje, kadar govori o moči ruske vojske. V zadnjem času se je francosko časopisje razpisalo o ruski vojaški moči in je poudarjalo, da pojdeta francosko in angleško vojaško odposlanstvo v Moskvo še posebno zaradi tega, da v razgovorih z vodilnimi ruskimi vojaškimi osebnostmi ugotovita dejansko moč ruske vojske. Gre predvsem za vprašanje, koliko sil bi morala Rusija za vsak primer pridržati na Daljnem vzhodu, kjer mora računati z Japonsko.

Po francoskih vesteh razpolaga Rusija z vojsko dveh milijonov dobro izurjenih vojakov, izmed katerih je treba odšteti približno pol milijona vojakov in nekaj tisoč tankov in letal za potrebe Daljnega vzhoda. Po neuradnih podatkih, ki jih imajo francoski vojaški strokovnjaki na razpolago, znaša ruska zapadna vojska precej nad pol milijona dobro izurjenih vojakov. K temu pa je treba prišteti še najmanj okoli devet milijonov dobro izurjenih rezervistov, ako upoštevamo, da je Rusija uvedla splošno vojaško dolžnost šele leta 1928. Celotne vojaške rezerve pa se cenijo na najmanj 15 milijonov mož, ki bi jih bilo mogoče v kratkem porabiti, medtem ko bi za nadaljnjih sedem do osem milijonov rekrutov bile potrebne še vaje.

Poleg redne vojske je treba upoštevati tudi prostovoljce. Rekruti stopajo namreč v redno vojsko šele potem, ko so odslužili dve-

letni prostovolni rok v na pol vojaških združenjih. V poštev prihaja nadalje tudi civilno letalstvo. V Rusiji je trenutno 113 letalskih šol z okoli 700 šolskimi letali.

Da je ruska vojska dobro oborožena je že znano. Važno je tudi to, da ima Rusija vse sirovine doma, zaradi česar bi pri dalje časa trajajoči vojni ne prišla nikdar v zadrego.

Kako kaže letošnja svetovna hmeljska letina

Kakor zdaj kaže, se bo hmelj začel obirati v Savinjski dolini takoj v drugi polovici avgusta.

Hmelj se je pretežno lepo skobiljil in se ni več bati, da bi suša pokvarila kakovost pridelka. Proti peronospori so naši hmeljarji vse leto pridno škropili in si tako zavarovali v barvi dober pridelek. Spočetka je bil cvetni nastavek redek, zdaj se je pa lepo zgostil in bomo imeli srednjedobro letino. Po cenitvah nekaterih strokovnjakov bo znašel pridelek v Savinjski dolini 27.000 do največ 30.000 metrskih stotov, v vsej dravski banovini, pa kakih 35.000 metrskih stotov.

V Vojvodini je hmelj precej trpel zaradi vremenskih nezd, vendar pa so se nasadi še precej popravili. Množina pridelka bo komaj dobra polovica običajnega, če še ne pride do poslabšanja zaradi suše.

V Nemčiji in na Češkem so imeli letos slabše vreme kakor pri nas, zato tamkaj računajo le s pičlo letino. Nedavno je zasedala v Hamburgu gospodarska skupina za pivo-

varstvo, kjer so poročali, da je Nemčija letos zmanjšala hmeljsko površino za 1500 ha na 14.000 ha, s katerih si obetajo 160.000 metrskih stotov pridelka. Od teh bi ostalo za izvoz kakšnih 40.000 metrskih stotov. V češkomoravskem protektoratu pa računajo z izvoznim prebitkom 25.000 metrskih stotov.

V Franciji in na Poljskem ne bo kaj prida pridelka in bo zaostajal za lanskim. Prav tako tudi v Belgiji, kjer plačujejo letošni hmelj v predprodaji po isti ceni kakor lanskega, to je po 28 din za kg. Pripomniti pa je treba, da belgijski hmelj ne spada med zlahtne vrste. V Angliji ne kaže rastlina slabo, pač pa trpi v Ameriki sušo.

Če ne pride prav zdaj do kakšnih resnejših svetovnopoličnih zapletkov, se bo hmelj najbrž lahko vnovčeval. Kakor zmerom velja tudi letos: kdor bo imel lepo obrano in pravilno posušeno in v barvi gladko blago, ga bo lahko in po dobri ceni prodal. Starih zalog letos ni mnogo.

„Tirolski primer ne velja za nemške manjšine drugod“

Prisilno izseljevanje Nemcev iz Južne Tirolske, ki naj postane v bodoče čisto italijanska pokrajina, je še vedno predmet živahnih razprav med Nemci samimi tudi v nenemških evropskih državah. Francosko in angleško časopisje je v zadnjem času opozarjalo, da je to izseljevanje nevaren primer za nemške manjšine v drugih državah. Če pride do evropskega spopada in se bo Evropa potem na novo uredila, bo prišel trenutek, ko se bodo zlasti manjše države vprašale, ali naj še v bodoče trpijo sklenjene nemške narodne manjšine v svojih me-

jah. Takrat se bo marsikatera država našla, ki bo smatrala za potrebno, da se reši svojih Nemcev na »tirolski« način, to je, da razlasti njihova posestva, zabrani nadaljnjo njihovo gospodarsko delovanje ter jih prisili k izselitvi. Sklicevala se bo pri tem na južnotirolski primer, kjer gre celo za močno nemško večino.

Proti tem in takim napovedim se ostro obrača zagrebško glasilo nemškega Kulturbunda »Deutsche Nachrichten«, ki poudarja, da se tirolski primer pod nobenim pogojem ne da uporabiti za nemške manjšine v

Andrej Šolar

ROMAN IZ PREDVOJNIH DNI
PO L. THOMI PRIREDIL B. R.

Za kmetovo dobro moramo delati, če nočemo, da bodo naši otroci beračili. Skrajni čas je že, da ne bo kmet več samo tovarna živina, ki mu uradništvo in duhovščina naglaga vsa bremena.

»O, gospod! Odpusti mi, saj ne ve, kaj dela,« je vzkliknil dekan Mec.

»Prepovedujem si takšne medklice,« je dejal Vabič. »Če me mislite zavračati, lahko prosite za besedo in jo boste dobili takoj za menoj.«

»Vse mešate, da si človek vaših besed še zapomniti ne more,« je odvrnil Mec.

»Same nesmiselnosti,« je uslužno skušal dekanu pomagati Korošec.

Spet je v dvorani završalo: »Mir! Jezike za zobe!«

»Na opazko o neumnostih sem že odgovoril,« je nadaljeval Vabič.

»Gospodje, ki mislijo, da so pojedli vso učenost z veliko žlico, naj poskusijo prevzeti kakšno zadolženo kmetijo in na njej gospodariti, da ne bo prišla na boben. Tu bodo lahko videli, da se takšni čudeži ne delajo z birokracijo, ampak z roko in s trdim delom. Pa z razumom. Sploh pa si prepovedujem vsako opazko, tudi od uradnikov.«

»Prav imaš, Vabič,« mu je pomagalo pol dvorane. »Ven jih pomcite! Poslušajo naj in molče naj!«

Vabič je spet povzel besedo:

»Po mojem mnenju je vsemu krivo slabo gospodarstvo v prestolnici, kjer razsipajo z milijoni, da za nas nič ne ostane. Mi nimamo nadzorstva nad tem, kam gredo vsi ti milijoni. Pa ga hočemo dobiti!

Enotnost krepil! Tako pravi pregovor, ki se je še zmerom obnesel. Izkušnja nas zgovorno uči, da moramo biti složni, če hočemo kaj doseči.

Kje so danes še kmetje, ki bi lahko uživali plodove svojega dela? Nič več jih ni!

Zato pa vidimo danes tisoče, ki se morajo boriti za vsakdanji kruh. Žal so kmetje doslej zaupali obrambo svojih koristi drugim stanovom, ki so se brigali samo zase, zanje pa nič. Kadar je bilo treba varovati koristi kmeta, so molčali, ali pa so mlatili prazno slamo.

In vendar imamo, mirno povedano, tudi mi iste pravice kakor oni.

»To pa že presega vse meje!« je zakričal Korošec.

»Pa pojdi ven, če ti ni všeč.«

»Mir!«

»Pri nas se brigajo samo za industrijo in za tiste, ki lahko kaj plačajo. Vsa bremena pa padejo na kmeta, ki že tako ničesar nima. In kaj dajejo kmetu? Zakone po volji tistih, ki imajo denar, za žabico na usta!«

Tu pomaga le eno. Kmet se mora sprijazniti s svojimi tovariši, seči jim mora v roke, Odtrgati se mora od katoliške stranke, ker mu ta ne mara pomagati.

V tem smislu moramo v vseh krajih oreškega okrožja ustanoviti podružnico kmet-ske stranke!

Vabič je zapustil govorniški oder in se vrnil na svoj prostor.

drugih državah. Rešitev, kakor je bila dogovorjena med Nemčijo in Italijo za Nemce v Italiji, se more, pravi »Deutsche Nachrichten«, uporabiti samo enkrat. Ta rešitev je prilagodena čisto posebnim prilikam in bilo bi povsem napačno, če bi jo hotel nekdo posplošiti.

Ob tej priliki poudarja omenjeni list, da so Nemci v Jugoslaviji preizkušeno zvesti jugoslovenski državi, zavrača pa mišljenje, da bi Kulturbund moral biti nepolitičen. Nemci se sicer ne zanimajo, kako Jugoslovenci urejujejo svojo državo, toda na drugi strani ne morejo sprejeti mnenja, da zaradi tega, ker nimajo svojega izrazito političnega združenja, predstavljajo neki doslej neznan ljudski tip, ki je čisto nepolitičen. Ta trditev nemškega lista je nekoliko nerazumljiva, ker je znano, da se naši Nemci živahno udeležujejo političnega življenja, posebno tudi volitev in imajo v klubu poslancev Jugoslovenske radikalne zajednice svoje poslance, v senatu pa enega senatorja.

Nemci v Jugoslaviji, pravijo »Deutsche Nachrichten«, ne vodijo nikake narodnosocialistične propagande, toda vsak Nemeč teži za onim svetovnim nazorom, ki je njega kot Nemca vreden, in na katerega osnovi je ustvarjena splošna nemška zajednica. Nemeč, ki ne teži za tem, je izključen iz nemških narodnih vrst.

NE MORE SPATI

Tonček hodi v šolo. Pa mu v šoli ni nič preveč všeč. Nekega dne učitelj zaloti Tončka, ko poveša glavo na prsi in dremlje.

»Hej Tonček,« zakriči učitelj, »ali tako paziš na pouk? Jaz razlagam, ti pa spiš!«

»Saj ne morem spati, ko tako kričite,« se odreže Tonček.

V KOPALIŠČU

A: »Čuj, prijatelj, ti pa imaš precej časa, ko si dan za dnem v kopališču.«

B: »Saj ga moram imeti. To je namreč edini kraj, kjer mi ne morejo upniki ničesar več sleči...«

KER JE OSEL

Zdravnik je hotel nekega pijanca na vsak način odvaditi pijančevanja. Rekel mu je: »Vsako pametno bitje sovraži alkohol. Le napolnite eno vedro z vodo in drugo pa z vinom ter priženite osla. Kaj bo pil? Ali ne vodo?«

»Seveda!« je odvrnil pijanec. »Ker je osel!«

»Tednik iz Orešja« je poročal, da je bil deležen zelo toplega priznanja, in da se mu je kar videlo, kako je govoril iz duše vseh navzočnih.

Tudi Vabič sam je bil zadovoljen s svojim uspehom in je pozneje pravil svojim prijateljem, da delajo višji kmetom zelo veliko krivico, če jim odrekajo politično razumnost in zrelost. Treba je govoriti le tako z njimi, da je vsem razumljivo.

Za njim je dobil besedo dekan Mec, ki je zastopal oreški okraj v državnem zboru.

V začetku je rekel, da ga srce boli zaradi besed, ki so tu padle, in da mu to že obraz vidno izdaja. Vendar pa se mu to ni videlo. Možak z dvojno brado in od debelosti po-bešenimi licji ne more nikoli izdajati žalosti stanu, ki izkusi le malo slabega na svetu in ki z vsako okrogolino svojega telesa daje dokaze svojega prijetnega življenja.

Tega pa dekan Mec ni uvidel.

Ujel se je v samoprevari in je mislil, da bo lahko ganil tržane in kmete, če jim bo pokazal svojo namišljeno žalost.

Dolgo se je oziral po dvorani kakor človek, ki je zbral svojo družino in zdaj ogleduje vsakega svojega podložnika.

Potem je začel:

»Ljubi moji! Dovolite mi, da vas še tako imenujem, čeprav je danes padla marsikatera beseda, ki jo je rodilo sovraštvo. Toda mojih čuvstev to ni izpremenilo in še enkrat vam pravim: ljubi moji!

Moje srce se od žalosti krči, če pomislim, da se moram boriti na kraju, kjer sem že tolikrat žel vaše priznanje in, mislim, govoril v vašo korist. Boriti proti nehvaležnosti, upornosti in sovraštvu do vere.

Politični pregled

Londoni poročevalec švicarskega lista »Basler Nachrichten« takole označuje razpoloženje v Angliji: »Državni zbor je nastopil svoj poletni odmor. Tudi predsednik vlade Chamberlain se je napotil na ribolov na Škotsko, zunanji minister Halifax pa na svoje posestvo v pokrajini Yorkshire in dvor je prenesel svoj sedež v poletno prestolnico v Balmoralu. Vse to bi utegnulo vzbuditi vtisk kakor da je uradni London prepričan, da bo poletje mirno. Taka domneva pa bi bila napačna.

temveč so to počitnice s puško ob nogi.

Tako Chamberlain kakor Halifax bosta s svojima uradoma v stalni telefonski zvezi in bosta sprti prejela vsa najnovejša poročila. Urejeno je tudi vse potrebno, da lahko Chamberlain v najkrajšem času skliče državni zbor, ako bi mednarodni položaj terjal važnih odločitev. K temu pa je treba dodati še to, da je Anglija v zadnjem času dosegla tudi vojaško pripravljenost, kakršne v mirnem času doslej še nikdar ni poznala.

Poluradno glasilo francoskega zunanega ministrstva »Temps« objavlja uvodnik o mednarodnem položaju in pripominja med drugim:

»Vesti o položaju v Gdansk potrdjujejo vtisk, da se pripravlja v svobodnem mestu nasilno dejanje.

Vprašanje je le, v kakšnih okoliščinah in v kakšni obliki. Nemci še nadalje zatrjujejo, da hočejo rešiti gdansko vprašanje brez vojne. Očitno grede za tem, da bi izvedli priključitev Gdanska na tak način, da bi Poljska na to pristala in prišla do spoznanja, da ji takega razvoja ni mogoče preprečiti. Prav v tem pa je nevarnost. Jasno je, da ne prihaja v poštev spor za Gdansk, temveč spor za politično in gospodarsko neodvisnost Poljske, ki je bistveni činitelj evropskega ravnotežja.

Te dni je svet sovjetskih komisarjev sklenil

priključenje Zunanje Mongolije k Rusiji.

Zunanja Mongolija je bila doslej samostojna republika pod ruskim varstvom. Zdaj pa so

Rusi sklenili, da odgovore na japonske spletke na ta način, da si čisto prisvoje Zunanjo Mongolijo. Zunanja Mongolija je bila do leta 1918. kitajska pokrajina. Njena površina je tako velika, kakor sta veliki Francija in Nemčija skupaj. Živi pa tam samo 900.000 ljudi. Zemlja ima obilico rud.

Iz Pekinga poročajo, da prihajajo tja vlaki polni kitajskih beguncev, ki v trumah zapuščajo velika mesta v Mandžuriji, kakor na primer Harbin, Hsinking, Mukden

Vsi ti ljudje beže iz strahu pred ruskimi letali.

Ti begunci pripovedujejo, da je prišlo v obmejne kraje Mandžurije mnogo japonskega vojaštva, ki je moderno opremljeno, in mnogo japonskih letal. Na podlagi teh poročil menijo v Londonu, da bo Japonska morda poskusila vojaški sunek proti Rusiji, ako bo ugotovila, da ni drugega sredstva za preprečenje nadaljnega vpadanja ruskega letalstva na mandžursko ozemlje.

Kakor poročajo iz Londona, se bodo prihodni teden začeli v Moskvi

vojaški pogovori med Rusijo, Anglijo in Francijo.

RAZGLAS

Po dveletnem napornem delu, pri polnem obratu razpošiljalnice, detail in engro trgovine, se je posrečilo stavbeniku podreti dve dvo- oziroma trinadstropni hiši in zgraditi na istem mestu štirinadstropno trgovsko palačo, last največje domače trgovske hiše v Jugoslaviji — Stermecki, Celje.

Po izjavi tu- in inozemskih trgovskih in drugih strokovnjakov je to stavba z moderno in praktično urejeno upravo, ki bi bila ponos tudi vsakemu velemestu Evrope. Slavno občinstvo vabimo, da si ogleda omenjeni moderno urejeni trgovski dom, brez vsakih obvez do nakupa.

Čenjeni obiskovalci naj blagovolijo uvaževati razdelitev prostorov trgovske hiše, ki je sledeča:

Klet: steklo, porcelan, morska trava, zaboji, delavnica za razna popravila in kotel centralne kurjave.

Pritličje-detailna trgovina: vse volnene tkanine in svila za damske obleke, razne bombažaste tkanine za obleke in za gospodinjstvo, sukno in volnene tkanine za moške obleke, ženska in moška konfekcija, klobuki, damski in moški modni oddelek, kratko blago, galanterija in čevlji.

I. nadstropje: razpošiljalna in pisarne.

II. nadstropje: prodaja tekstilnega blaga na veliko in sprejem tvorniških zastopnikov.

III. nadstropje: skladišče kratkega blaga, perila in pletenine.

IV. nadstropje: šivalnica — oddelki za perilo, moško in damsko konfekcijo.

Ob dograditvi svoje velike trgovske palače bo tvrdka Stermecki izdala posebno umetniško izdelani cenik v bakrotisku s krasnimi slikami, ki jih izdelujejo tu- in inozemski slikarji — umetniki. Kljub temu, da je naklada cenika povečana od letnih 140.000 na 160.000 komadov, istega radi velikega povpraševanja kaj hitro zmanjka. Radi tega priporočamo, da že sedaj naročite novi veliki cenik, ki se že nahaja v tisku in bo izšel konec avgusta.

S čim sem to zaslužil?

»S tem, da si goljuf!« je zakričal Marolt. Mnogi so se smejali. Sodnik se je oglašil: »Tako more govoriti le človek, ki nima čuta za poštenost!«

»Kdo te je pa kaj vprašal? Ne odpiraj ust tako na široko,« so začeli spet kričati vsi vprek.

Mec se je pa otožno smehljajal.

»Pustite jih, naj zabavljajo! Tega so duhovniki že od nekdaj vajeni. Tudi boga je ljudstvo križalo. Danes križajo pripadniki kmetske stranke duhovnike. Mi pa to potrpežljivo prenašamo.«

»Da, tebi se prav hudo godi! Sodec masti!«

To je bil glas Megliča, brezverca. Tistega, ki je dekanu že stekla v oknih razbil!

Ko je Mec zaslišal ta glas, ga je za trenutek zapustila vdanost mučenikov. Grenko užaljeno je pogledal v kot, odkoder je bil glas prišel.

»Mi potrpežljivo prenašamo vse, ker si jemljemo za zgled našega gospoda, ki je molče trpel,« je potem rekel.

»Saj od same masti ne moreš prstov skrčiti,« je zakričal Meglič. »Kdaj si pa še moral ti kaj trpeti?«

»Ali si že kdaj rekel kaj drugega kakor 'da'? Ali si že kdaj rekel 'ne'?« je vzkliknil nekdo.

In vsi so ponovili te besede za njim.

»Z odra pojdi, ti! Ti nam ne boš kvasil. Slokan naj pride inn aj še govori! Slokan naj pride!«

Prah je moral izjaviti, da bo zaključil zborovanje, če ne bo miru.

»Pustite ga, naj govori o svojih sleparijah,« je spet zaklical Meglič.

In tako se je moral dekan Mec zahvaliti svojemu najhujšemu sovražniku, da je sploh smel govoriti.

Zdaj se je namenil, da bo govoril ostro, ker je opazil, da prijateljske, maziljene besede nič ne zaležejo.

»Katoliška stranka ni kriva, da se razmere kmetov niso nič izpremenile.«

(»Pač pa si kriv ti, ki si nas izdal!«)

»Pustite me, naj govorim. Novi časi so temu krivi, stroji. Prej so kmetje mirno živeli in se niso brigali za politiko. Zdaj pa hočejo biti naenkrat tako pametni, da bodo poboljševali svoje voditelje.«

(»Nič jih ne bomo poboljševali! Čez prag jih bomo pognali!«)

»Zdaj hoče vsakdo več vedeti kakor možje, ki delajo že dvajset, pet in dvajset let v državnem zboru!«

(»Kdo dela? Vlečete nas za nos in denar si kopicite! Ljudi goljufate!«)

»Jaz sem že osemnajst let poslanec in sem žrtvoval svoj čas za ljudstvo.«

(»In si zmerom samo kimal!«)

»Seveda, če poslušate ljudi, kakor je učnjak Vabič, se vam mora zmešati v glavi. Pri njem je vse zmešano, zelje, repa in krompir, pa človek ne ve, kje naj bi začel. Le poslušajte take ljudi in videli boste, kam vas bo to privedlo. Le pojdite s kmetsko stranko...«

(»Smo že sami prišli k njej in tebe ne potrebujemo!«)

»Le pojdite s kmetsko stranko in videli boste, kako boste izgubili vse, kar imate na telesu in na duši dobrega! Ker pa gospod Vabič trdi, da duhovščina sploh nima nikakšne pravice več, vam moram jaz reči,

da imamo duhovniki celo dolžnost, da varujemo ljudstvo pred volkom v ovčji obleki. Kmetska stranka je sama vaba v pasti, zadržan med.

Vse, kar ima kmetska stranka dobrega, je ukradla katoliški stranki.«

Slokan mu je zaklical:

»Kaj se pravi krasti?«

»Da, ukradla je to. Ves program ste ukradli. Takšnega je imela katoliška stranka že pred tridesetimi leti.«

»Imela ga je že, samo držala se ga ni. Če bi bila katoliška stranka takšna, kakršna bi morala biti, danes ne bi imeli kmetske stranke.«

Zborovalci so zaploskali Slokanu za ta medklic.

Slokan pa se je počasi dvignil in rekel:

»Ker že govorite o tatvini, prečastiti... Ali ni dovoljeno ponoviti ničesar dobrega, kar je kdo že kdaj rekel? Ali se pravi to krasti?«

»Vi zdaj nimate besede,« se je oglašil Korošec, da bi pomagal dekanu.

»Vprašujem samo, ali se pravi to krasti, prečastiti? Če je to res, vi namreč niti pridigati ne bi več smeli. Saj pri pridigi samo ponavljate to, kar so že drugi pred vami pravili.«

Dvorana je kar bobnela od odobravanja. Ljudje so tolkli s škornji po tleh:

»Slokan! Slokan naj govori! Dol z Mecom! Z odra izgini! Jezik za zobe! Doll!«

In vselej, kadar je hotel Mec spet izpregovoriti, so se ljudje iznova dvignili. Vihtil je kazalec in premikal ustnice. Po tem se je videlo, da govori, toda razumeli ga niso niti najbližji.

STRANICE. Naš prijatelj iz Ljubljane se je neštetokrat obrnil na svojega prijatelja poslanca g. Karla Gajška s prošnjo, da se že enkrat nakaže denar za cisterne na Mali Gori, katerih naprava je bila sklenjena že pod vladavino JNS. Naposled je minister za gradnje odredil za cisterne na Mali Gori 60.000 din, tako da dobita vodo še zadnja kmeta na tej gori Novinšek in pa Malič, ki morata zdaj po eno do dve uri daleč po vodo. En del te vsote se mora porabiti za cisterne na Križevcu, kjer jim tudi vedno primanjkuje vode. Straničani smo zelo hvaležni vsem, ki so pripomogli k tej prepotrebni akciji, posebno pa tistim gospodom, ki so že leta 1933 sklenili napravo teh cisterin. Takrat so nam Straničanom postavili tudi vodovod. Čeprav je dolgo trajalo, naposled imamo, kar potrebujemo.

ZAGORJE. Podružnica Kmetijske družbe, ki deluje pod zgleđnim vodstvom učitelja g. Lójzeta Kolenca, je dosegla spet lep uspeh. Pred nekaj leti je bila ustanovljena na pobudo predsednika g. Kolenca tudi podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva, ki je priredila že dve krasni razstavi. Na razstavah se je ugotovilo, kako veliko in koristno delo je v teku let izvršil v kraju g. Lojze Ašič, kmetijski strokovnjak, ki je vplival na posestnike, da so začeli saditi boljše vrste sadja. Že dolgo so želeli sadjarji, da bi se zgradila moderna urejena sušilnica. Odbor je pričel zbirati sredstva in je med drugimi tudi banska uprava prispevala 2000 din. Zdaj grade sušilnico na Lokah na vrtu g. Ašiča. Sadna sušilnica bo velikega pomena ne samo za včlanjene sadjarje, temveč tudi za vse druge posestnike, ki bodo lahko letos nasušili več sadja za leta, ko ne bo tako obilnih pridelkov. Posušeno sadje bo prebivalstvu v večjo korist kakor pa kuhanje žganja.

Le ključavničar zna napraviti ključ

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolga trdno.

pozdrave je kralj ljubeznivo odzdravil. Nj. Vel. kralj Peter II. se je skoro teden dni mudil v Kamniških planinah in bil med drugim na Grintovcu in na Korošici. Z izletom je bil izredno zadovoljen.

* **Knez namestnik Pavle v Sloveniji.** Nj. Visočanstvo knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta te dni dopotovala iz tujine v Slovenijo. Z njima sta se vrnila tudi kneževiča Aleksander in Nikolaj.

* **Vojvoda in vojvodka Kentska v Sloveniji.** Kakor poročajo listi, sta se te dni vojvoda in vojvodka Kentska iz Benetk pripeljala v Slovenijo.

* **Skupščini JNS in OJNS v Slovenjem Gradcu preloženi.** Zaradi raznih zaprek sta sreski skupščini JNS in OJNS, ki bi morali biti v nedeljo 6. t. m. dopoldne ob 10. pri Golu v Slovenjem Gradcu, preloženi za teden dni. Vršili se bosta v nedeljo 13. t. m. Vse somišljenike prosimo, da vzamejo to obvestilo na znanje in o njem obvestijo svoje prijatelje in znance.

* **Obletnica Radičeve smrti.** V torek 8. avgusta so v Zagrebu obhajali obletnico smrti Stjepana Radića, voditelja hrvatskega kmečkega naroda in ustanovitelja Hrvatske kmečke (seljačke) stranke. Proslava obletnice se je začela z zadušnico v katedrali, katere so se udeležili zastopniki vseh hrvatskih društev iz Zagreba in okolice. Po maši so šli vsi v sprevedu na Mirogoj (zagrebško pokopališče), kjer so se poklonili spominu Stjepana Radića pred njegovim grobom.

* **40-letnica najstarejšega rudarskega društva.** V nedeljo je slavilo socialistično strokovno rudarsko društvo v Trbovljah, ki je podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije, 40-letnico obstoja. To društvo je najstarejše strokovno združenje trboveljskih rudarjev in jma ne le zasluge za obrambo stanovskih koristi rudarskega delavstva, temveč je iz njegovih vrst bilo storjeno mnogo koristnega za prosvetno povzdigo slovenskega delavca in za gospodarsko samopomoč rudarjev. Ob 40-letnici trboveljske podružnice Zveze rudarjev pa poteka tudi 50 let od prve stavke trboveljskih rudarjev, ki je pod imenom »knapovski punt« še v živem spominu mnogim starim Trbovcem. S stavko pred 50 leti so si trboveljski rudarji priborili mnogo ugodnosti, katerim je pozneje sledil tudi osemurni delovnik.

* **Slovenski rudarji iz Nemčije na obisku.** V četrtek je pripeljal na glavno postajo v Ljubljani posebni vlak veliko skupino vestfalskih slovenskih rudarjev. Vseh skupaj je prispelo na obisk v domovino okrog 300. Priložnost za obisk Jugoslavije je porabilo tudi kakšnih 100 nemških izletnikov, ki so z našimi rojaki vred izstopili v Ljubljani. Na postaji so jih sprejeli banovinski izseljenjski nadzornik ravnatelj g. Fink, zastopnik mestne občine dr. Mis in drugi. Vestfalski rojaki, ki jih vodi g. Pavel Bolha, ostanejo v Sloveniji okrog 14 dni, nato pa se spet vrnejo nazaj v Nemčijo. Med njimi je tudi predsednica Zveze ženskih narodnih društev ga. Ana

Novice

* **Naš mladi kralj Peter na Grintovcu in na Korošici.** V soboto se je naš mladi vladar vrnil iz Kamniške Bistrice skozi Kamnik v svoje poletno bivališče na Bledu. Kralj je sam vozil svoj avtomobil, za njim pa so šli skozi mesto še trije avtomobili, v katerih so bili kraljevi šolski tovariši. Ljudstvo je kralja spoznalo in ga pristrčno pozdravljalo. Na

P. Emi Merkovi J. M.

Goreči ogenj brez plamena...

Povest iz predvojnih časov

V navalu veselja do življenja in občutka sreče se je napotil namamnost k Milki.

Milkina služkinja ga je, vsa v zadregi pogledala, ko je povprašal po njeni gospodinji. V tem se je v vežo zaslišal zvonek smeh. Služkinja se spričo tega glasu, ki je jasno izpričal Milkino prisotnost, ni upala zlagati, da gospodične ni doma. Rado pa ni bil vajen javljati se po služkinji pri Milki, in zato je v tem trenutku čisto pozabil, da je bil pravico vstopa sam zaigral.

Zato je takoj po trkanju odprl vrata. Da Milka ni bila sama, je vedel. Ko pa je zdaj zagledal moža, ki je sedel poleg nje na tistem prostoru, na katerem je bil nekoč sam pijan od ljubezni gledal v njen obraz, ga je kar vrglo nazaj.

Milka je naglo vstala. Vsa je drgetala. Njene oči so čudno žarele.

S prežečim pogledom je oplazil ravnatelj Tomažin mladenko. Neprijetno ga je zadel vtisk, ki ga je obisk mladega moža napravil nanjo.

»Dovolita gospoda, da vaju seznanim. Gospod Bizjak — gospod ravnatelj Tomažin, moj zaročenec«, je rekla razločno in glasno.

Rado se je priklonil. Čisto miren je ostal. Obvladal se je.

»Oprostite, da sem motil«, je rekel nato mirno. Toda samo tuje uho je verjelo v njegov mir. Izpregovoril je še nekaj vsakdanjih besed, nato pa se je poslovil in šel.

Niti enkrat ni bil pogledal Milke. Govoril je samo z ravnateljem.

Edo Tomažin je bil dovolj pameten, da se ni niti z besedico dotaknil tega čudnega prizora z mladim možem, ko je bil Rado spet šel. Mirno je nadaljeval zaradi Radovega prihoda prekinjeni pogovor. Ni ostal slep za bledico in komaj skrivajočo se razburjenost neveste, vendar je molčal.

Zdaj je vedel, komu se ima zahvaliti za srečo, da si je priboril najlepše dekle v mestu. Niti za trenutek pa ni dvomil, da se je z njim zaročila iz kljubovalnosti, iz jeze nad nekim drugim.

Milka je globoko zavzdihnila, ko je bila sama.

Zdaj je šele mogla premisliti tiste minute, ko je izvršila svoje maščevanje nad Radom. V tistih minutah je izročila svojo bodočnost tujim rokam. Te minute so jo stale svobodo in prav za prav čast. Iz kljubovalnosti se je proglala neljubemu možu, iz kljubovalnosti in iz užaljenega ponosa.

Zdela se ji je sreča, da bo zvečer igrala v gledališču in pozabila samo sebe. Potrebovala je takega omamljanja.

Njen ženin je kazal čudovito razumevanje za vse to. Skrbel je, da je bila zaposljena tudi tiste ure, ki jih ji je puščal njen poklic proste. Nekega jutra jo je povedel k neki krasni, na novo zgrajeni villi v predmestju in ji rekel: »V tej hiši bova stanovala in želel

bi, da bi mi ti po svojem okusu pomagala opremiti stanovanje.«

In Milka, se je z vso strastjo posvetila temu opravilu. Ure in ure je izbirala pri trgovcih preproge, zastore in druge reči ter jih potem doma preizkušala, ali bi zadostno krasili stanovanje.

Ko je njeno opremljanje naposled trajalo le predolgo časa, je postajal ravnatelj Tomažin že nestrpen. Silil jo je, naj delo pospeši. »Ko bo stanovanje opremljeno«, ji je rekel, »bo poroka«. Toda Milka se te napovedi ni prav nič razveselila.

Rado je pobegnil iz mesta. Ni mu bilo mogoče, zaupati kakšnemu človeku to, kar se mu je zgodilo. Sočutje prijateljev bi mu bilo neznosno.

Samota! Divja narava! Po njej je vpilo njegovo srce. V tednih, ki so sledili, sta sta se še bolj oddaljila drug od drugega obadva, ki sta se prej tako ljubila. Medtem ko se je Milka vdajala razkošju in sijaju, da bi tako vse pozabila, je bival Rado v najodročnejših vaseh, lazil po gozdovih in si prizadeval, da bi v preprosti prirodi spet dosegel ravnotežje svoje duše.

Bil je moker in hladen maj. Kljub silnemu hrepenenju po gorah je moral zaradi takšnega vremena ostajati v dolini. Naposled je nastopilo lepše vreme in zdaj je začel laziti po nižjih hribih. Odločil se je tudi, da pojde na Grintavec.

Ko je lezel po stenah, je bil čisto sam. Največji užitek mu je bil, ko ni videl nikoli sebe žive duše.

dala v preiskovalne zapore. Ker pa se je izkazalo, da sta Rezarjeva in njen sin nedolžna, so te dni oba izpustili.

* **Ostra sodba za tatvine v bolnišnici.** Pred mariborskimi sodniki se je zagovarjala 39-letna Matilda Kovačičeva iz Razvanja zaradi tatvin v mariborski bolnišnici. Kovačičeva je lani in predlanskim prihajala vsak teden nekajkrat v bolnišnico v opoldanskem času obiskovat bolnike. Ti obiski so ji bili le pretveza, da je lahko hodila iz ene bolniške sobe v drugo, čeprav ni poznala nobenega bolnika. Ob vsaki priliki pa je ukradla nekaj rjuh, brisač, perila in drugih reči. Kovačičeva, ki je bila že večkrat kaznovana zaradi tatvin, je bila obsojena na eno leto in šest mesecev robije in tri leta izgube častnih pravic.

* **Slovenec je ubil rojaka v Zagrebu.** Pred kratkim ponoči je 36letni inkasant tvornice perila Josip Preskar v družbi s svojim prijateljem Antonom Pečnikom popaval po zagrebških gostilnah. Po polnoči sta se pa vračala domov. Kaj se je odigralo med njima, ni znano. Najbrž sta se sprla. Preskar je baje razžalil Pečnika, ta pa je pograbil nož in Preskarja petkrat zabol. Preskarja so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil.

* **Vlom v cerkev v Spodnji Polskavi pojasnjen.** Nedavno je bil izvršen v župno cerkev v Spodnji Polskavi drzen vlom. Tatovi so odnesli monštranco in ciborij. Preiskava je dognala, da je vlom izvršil neki cigan, ki je po tatvini izginil neznan kam. Za njim je izdana tiralica.

* **Fantovska podivjanost ne pozna meje.** V nedeljo so praznovali pri Sv. Ožboltu v Polhograjskih Dolomitih žegnanje. Bilo je veselo in pred Kržišnikovo hišo si je poiskal zvečer ležišče sodarski pomočnik Božnar Cerna. Legel je kar na stopnišče in zaspal. Pa so prihrumeli pijanci h Kržišnikovemu domu. Ni bilo nikakega prerakanja, ko je eden izmed pijancev potegnil nož in ga zasadil spečemu Božnarju naravnost v prsi. Na mah je bil Božnar v mlaki krvi. Po divjaškem činu so se napadalci umaknili. Božnar je moral krvavec iz strašne rane počakati v hribih do jutra, ko so ga prepeljali v Škofjo Loko k dr. Hubadu in naprej v ljubljansko bolnišnico. Božnar je bil uslužben pri sodarju Homanu v Podpulferci. Znan je kot miren in dostojen mladenič, pa je zato napad nanj izval tem večje ogorčenje. Orožniki so aretirali nekega hlapca, ki je osumljen sirovega zločina.

* **Roparski napad.** Od Sv. Trojice v Slov. goricah nam pišejo: V Zg. Senarski pri Sv. Trojici v Slov. goricah se je izvršil v noči na 29. julija roparski napad na samotno bivačo posestnico Marijo Letnikovo. Skozi okno sta vdrla dva roparja, posestnici zvezla roke in noge ter jo silila, da jima izroči denar, katerega pa ni imela. Roparja sta jo pretepla do nezavesti in ji zamašila usta. Naposled sta se zadovoljila z mastjo in mesom ter izginila v noč.

* **Strašen uboj na Fali.** Iz Ruš gradijo po desnem bregu Drave novo banovinsko cesto Zaposljenih je tudi več Hrvatov iz Like. Med temi so štirje bratje, ki so znani po vsej okolici zaradi svoje nasilnosti. Že večkrat je prišlo med njimi in domačini do prepir in tudi do spopadov. Kolovodja te nasilne družbe pa je Franjo Zajc iz Ogulina. Te dni je nastal v gostilni prepir med njimi in domačini. Iz prepira je nastal kmalu pretep. V tem pa je prišel v gostilno 30letni posestnik in delavec pri falski elektrarni Jernej Lamprecht z ženo in otroki. Zajc je divjaško navalil na Lamprehta, dasi ga ni niti poznal. Podrl ga je na tla ter ga najprej osuval, tako da mu je strl več reber, potem pa mu je zasadil dolg nož naravnost v srce. Nesrečnež je bil pri priči mrtev. Nato je planil na Franca Burjo, s katerim je bil sprt, ter tudi njega nevarno obdelal z nožem. V mariborski bolnišnici, kamor so Burjo prepeljali, se boje za njegovo življenje. Po tem dvojnem zločinu so se morilci in pretepači razbežali v noč. Bil je pretresljiv prizor, ko so Lamprechtova žena in njegovi otroci klečali okrog mrtve žrtve ter zaman klicali moža, odnosno očeta. Domačini

so hitro poslali po orožnike v St. Lovrenc na Pohorju, ki so že okrog polnoči prispeli na Falo ter so se takoj napotili za zločinci. Štiri so že ponoči aretirali, petega pa so prijeli jutraj. Franjo Zajc priznava dejanje, pravi pa, da obžaluje, ker je nehoče usmrtil nedolžnega človeka. Krvavo maščevanje da je namenil Burji. Domačini terjajo, naj oblastva vse te nevarne tipe izženejo v njih rojstne kraje.

* **Sleparski cigan.** Nedavno ponoči se je zglasil pri nekem posestniku v Hrastju ob Savi cigan srednjih let, ki je imel s seboj dvovprežni voz, na katerem so bili dva otroka in žena. Cigan je rekel kmetu, da ima neke pod gozdom zakopano vrečo s 300.000 dinarji ter mu jo je ponudil za 1000 din, češ da je sam ne utegne več izkopati. Posestnik je šel na limanice in mu dal tisočak. Jasno je seveda, da posestnik vreče z zakladom ni našel. Posestnik je cigana nato prijavil orožnikom. Navedel je, da je bil cigan star okoli 40 let, svetlih las in svetlih malih brčic. Kakor domnevajo orožniki je bil cigan Ferko Goman, ki ima na vesti že več sličnih sleparstev.

Kako si pripraviš jogurt (bolgarsko kislo mleko)

Zjutraj, ko pomolžeš kravo, precedi mleko in ga postavi na štedilnik. Posoda za kuhanje mleka naj bo iz aluminija ali iz dobre pločevine. Ker je aliporočljivo kuhati mleko dalje časa, da ga najmanj ena četrtina povre, postavite posodo z mlekom v večjo posodo z vodo. V vreli vodi kuhano mleko se ne pripeče, kar je na neposrednem ognju zmerom mogoče, če ne pazite. Čim več vode izhlapi iz mleka, toliko gostejše bo in pripravnejše za jogurt. Ko je mleko vrelo približno četrt ure, ga shladite na 45 stopinj Celzija in ga cepite z jogurtovo kulturo. Cepivo je dober jogurt iz mlekarni. V en liter kuhanega mleka zmešajte nekaj žlic jogurta. Posodo z mlekom postavite zdaj na primeren prostor, kjer je toplejše. Najboljše je postaviti posodo z jogurtom v primeren zabojček, ki ga ovijete z volnenno krpo.

Kmetje v južnih krajih ovijajo lonce z mlekom z volnenimi odejami. Glavno je, da ostane toplota enakomerna vsaj dve uri. V tem času se mleko zgosti in skisa. Včasih traja zgoščevanje celo tri ure.

Ko opazite, da je mleko dobro strjeno, ga odnesite v mrzlo vodo, da se čisto ohladi. Še boljše je postaviti posodo poleg vodovoda, da obliva lonec dalje časa mrzla voda. Če imate pri roki led, postavite lonec nanj. Ohlajeni jogurt odnesite nato v hladno shrambo. Zdjaj je že dober za uživanje.

Ker je tri dni star jogurt močno kisel ali pa celo zvođen, če ni na hladnem mestu, ga je najbolje pripravljati vsak dan sproti. Nadalje jemljite za cepivo lasten pridelek. Če se pokvari, si morate cepivo na novo nabaviti v mlekarni.

Iz naših krajev

Stroge odredbe zaradi slinavke

Litija, julija

Zaradi slinavke in parkljevke v nekaterih krajih litijskega sreza je razglašen ves srez za okužen. Živinski sejmi v vsem srezu so prepovedani. Gonja živine po cestah tudi na najmanjše razdalje je prepovedana. Zlasti pa je prepovedan promet parkljarjev z drugimi srez. Izdajanje živinskih potnih listov se sme vršiti le s posebnim dovoljenjem sreskega načelstva. Raba živine za delo v ogroženem okolju je dovoljena, vendar se živina ne sme goniti skozi okuženi okolji. Z okuženega ozemlja se ne sme prodati ali odstraniti brez dovoljenja noben parkljar. Perut-

nina in psi v okuženem okolju morajo biti zaprti. V okuženih dvorcih morajo biti gnjujšče in pa pot pred hišo posuta z živim apnom, pred hlevom pa posoda z dwoodstotno raztopino sode, v kateri si mora strežno osebe po zapustitvi hleva razkužiti roke in obutev. Tujim osebam (mesarjem, prekupčevalcem in drugim) je dostop v ogrožene hleve prepovedan. Mleko in mlečni izdelki se iz okuženega kraja ne smejo prodajati. Mleko je užitno samo prekuhan. Krmiljenje in napajanje živine v okuženem kraju se sme vršiti samo v hlevu. Paša ni dovoljena. Gnoj v okuženem kraju se mora zbirati na posebnem prostoru in sproti potresati z živim apnom. Vsako sumljivo obolenje parkljarjev je takoj javiti občini.

Kdorkoli prekrši te odredbe ali ovira poslovanje občinskih in drugih oseb, se bo kaznoval z globo do 900 din ali z zaporom do 30 dni, ob večjem prekršku tudi z globo do 5 tisoč din, odnosno z zaporom do petih mesecev.

Iz Prekmurja

V Prekmurju neprestano gori

Murska Sobota, julija.

Zadnje dni je bila v Prekmurju vrsta požarov, ki je napravila veliko škodo. V Šulinah je nastal požar v istem času pri dveh posestnikih. Prvemu je zgorela hiša z gospodarskim poslopjem, poljskimi pridelki, gospodarskim orodjem in tremi svinjami. Tudi drugemu posestniku je vse do tal pogorelo. Prav ničesar niso mogli rešiti iz gorečih gospodarskih poslopij in iz hiše. V hlevu so postale žrtve plamenov štiri krave in pet svinj. Posestnika nista bila zavarovana. Verjetno je, da je v obeh primerih zanetila požar zločinčeva roka.

V Prosenjakovcih je nastal požar v mizarški delavnici Josipa Burmena. Gasilci so požar udušili, tako da je pogorela samo notranjost delavnice z mizarским orodjem. Tudi tu lastnik ni bil zavarovan.

Velik požar je bil te dni v Čikečki vasi pri posestniku Balaicu. Ogenj je nastal v gospodarskem poslopiju, kjer so imeli spravljene rž in pšenico, pripravljene za mlaittev. Zaradi suhega vremena in vetra se je požar razširil na hišo in pa na hiši in gospodarska poslopja posestnikov Harija in Kodila. Šij tega ognja je bil tako velik, da se je videl celo v Murski Soboti. Domači gasilci so bili takoj na mestu. Kmalu pa so prihitali tudi gasilci iz Sela. Prosenjakovcev in Motvarjevcev s svojimi ročnimi brizgalnami. Na kraj požara se je takoj odpeljal tudi starešina soboške gasilske župe g. Josip Benko s svojo novo tvorniško motorno brizgalno. Spričo velikega vetra je bila nevarnost, da se ogenj razširi še na druga bližnja poslopja. Župni starešina je premišljeno razdelil posamezne brizgalne, da so začele omejevati požar. Benkova motorna brizgalna je iz daljave 350 metrov nad 5 ur dovajala vodo in z mogočnimi curki oblivala najbližje poslopje, da ni postalo žrtve ognja. Združenemu naporu se je naposled posrečilo obvarovati Čikečko vas, ki je bila prav vsa v nevarnosti. Vzrok požara ni znan. Tudi tu ni bilo nobeno uničenih poslopij zavarovano.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vršiti vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64 — Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija, št. 1458-66 Ned Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Ob radijskem aparatu čuješ babilonsko zmešnjavo jezikov

Glede mnogojezičnih radijskih oddaj je danes Italija na prvem mestu. Italijanske oddajne postaje, zlasti Rim, Bari, Milan in Bolcano, oddajajo kar v 15 jezikih in so celih 16 ur na dan v obratu. Oddajajo različne programe v angleškem jeziku, ki so namenjeni Angliji, Severni Ameriki, Daljnemu vzhodu in Avstraliji. Ostale oddaje so namenjene drugim delom sveta in so kolikor mogoče prikrojene tako, da so privlačive za čim večje število poslušalcev. Razen v angleškem in seveda italijanskem oddajajo še v francoskem, arabskem, albanskem, bolgarskem, poljskem, rumunskem, madžarskem, srbohrvatskem, turškem, grškem, nemškem, španskem in portugalskem jeziku.

Velika Britanija oddaja po svojih postajah razen v angleškem še v nemškem, italijanskem, francoskem, španskem, portugalskem in arabskem jeziku.

Postaje v Nemčiji imajo redne oddaje razen v nemškem še v angleškem, francoskem,

španskem, portugalskem in holandskem jeziku. Zaenkrat je to šele poskus; če se bo obnesel, bodo nemške postaje za stalno sprejele arabski jezik v svoj program. Te oddaje bodo predvsem namenjene Afriki. Radijska postaja Dunaj oddaja vsak dan tudi v slovaškem jeziku.

Postaje v Franciji oddajajo v sedmih jezikih: v francoskem, nemškem, italijanskem, srbohrvatskem in španskem na srednih, in francoskem, nemškem, italijanskem, španskem, portugalskem in arabskem jeziku na kratkih valovih.

Tudi Poljska je začela uvajati mnogojezičnost pri oddajah. Že nekaj dni Varšava I in Katowice redno oddajata v nemškem, češkem slovaškem, madžarskem in italijanskem jeziku. Te oddaje pa se začinjajo šele pozno zvečer.

Rusija oddaja razen v ruškem še v nemškem, angleškem in francoskem jeziku.

Milijoni Kitajcev se selijo pred Japonci z dežele v deželo

Vojna med Kitajsko in Japonsko zavzema tako velik obseg, da si ga v Evropi ne moremo prav predstavljati. Nihče ne more pregledati vsega tega dogajanja, nihče ne more prešteti množic, ki valove sem in tja in se umikajo japonskemu orožju.

Poročila iz Azije so nezanesljiva in nihajo iz ene skrajnosti v drugo. Nekatera poročila pravijo, da je na Kitajskem zaradi japonskega zasedanja 25 milijonov ljudi že mesece in mesece na potovanju. Ljudje iščejo v strahu pred japonsko krutostjo nov domovino. Druga poročila pa spet trdijo, da je tako potujočih Kitajcev nad sto milijonov (to je za 20 milijonov več kakor šteje ljudi vsa Nemčija). Gotovo je vsaj to, da je danes po Aziji večje preseljevanje kakor je bilo po Evropi v času zgodovinskega preseljevanja narodov. Prve množice teh begunciev so že dospеле na obronke tibetanskega gorovja. Na tisoče jih je na teh potovanjih pomrlo, pa še vedno nove procesije beže pred Japonci.

Pri tem potovanju se Kitajci zvesti drže svojih rodovnih zadrug in potujejo združeni v zadrugah. Prav ta način družabne ureditve se v tej strašni narodni nesreči izkazuje v sijajni luči. Zadruga jih drži v enoti in vzdržuje med njimi red. Na potovanjih so samo tisti, ki jim je bilo še mogoče pred prihodom Japoncev zbrati lastno imovino, in oditi. Ostali, ki so padli v klešče japonske vojske, morajo prenašati svojo usodo.

Kjer se potujejo množica ustavi, zrastejo iz tal taborišča. Taborišča v bližini velikih mest podpirajo rojaki in razna mednarodna dobrodelna društva, vsa druga pa so odmaknjena očem evropskega opazovalca. V največjih takih naselbinah živi po 70.000 ljudi. Včasih se tako taborišče vzdigne in se spet preseli drugam. Manjših taborišč z 10.000,

20.000 prebivalci je toliko, kolikor jih zemlja in čut Kitajcev za skupnost, moreta preživljati. Kadar se selijo, se kot mravlje v nekem nagonu za obrambo svojega življenja poslužujejo vseh sredstev. Tu ni nobene postave, nobenega predpisa. Je samo življenjski nagon. Če je vodna pot dosegljiva, je čez noč vsa naselbina na čolnih in se prepelje po toku navzdol. Če je proga v bližini, je naenkrat ves vlak poln. Od kod je prišel vlak, kdo je strojevodja in kam bo odpeljal, tisoči in tisoči, ki se obesijo nanj, ne vedo in ne vprašajo. Vsi, ki so imeli priložnost videti to življenje in to silno bopornost, se ne morejo načuditi tej zavesti skupnosti, ki ves narod seli, živi in brani, skrbi za živali ter neprestano gradi domove, da jih ob približanju Japoncev spet zapusti in si sto kilometrov daleč zgradi druge.

Taborišče zraste čez noč brez zidarjev in drugih obrtnikov. Vsi znajo vse. Vsi, od otroka do starčka hočejo živeti, vsak stori toliko, kolikor more. Nihče ne dela zase, vsi grade za celoto in v nekaj dneh stoje nizke ilovnate kočice v dolgih, lepo urejenih vrstah. Vsaka vrsta ima kakih 500 majhnih kočic in v vsaki taki koči živi po ena družina, včasih štirje rodovi. Vse imajo okenca iz papirja, nekatere zastore za vrata, vse so obrnjene od vzhoda na zahod, da je stena na severu in brani prebivalce pred mrzlim vetrom. Oprave ali peči ni. Spijo na tleh na kupih čunjev. Moških podnevi v taboriščih skoro ni. V bližini mest se razkrope po mestu, kjer že dobe kakšen zaslužek. Daleč zunaj na deželi pa iščejo iz zemlje, kaj bi mogla dati, da bi preživela vsa krdela.

Takšne so strahote vojne, ki jo je Kitajcem vsilil narod, hlepeč po tuji zemlji. Pravica je v močnejšem orožju.

vestilo. Vse kaže, da je bil v zaporu zaradi rovarjenja proti boljševikom.

× **Iz Jugoslavije se izseli 270.000 Turkov.** V Carigrad je te dni prispel novoimenovani turški poslanik v Moskvi Ali Hajdar Aktaj. Za časa svojega bivanja v Carigradu je sprejel turške novinarje in jim dal izjavo, v kateri je poudaril, da je 11 let zastopal svojo državo v Jugoslaviji. Med tem časom si je v Jugoslaviji pridobil mnogo prijateljev. Prepričan je, da bo tudi njegov naslednik Tevfik Čarfil v Beogradu naletel na prav tako prijateljski sprejem. Naposled je novi

turški poslanik v Moskvi spregovoril tudi nekaj besed o sporazumu, ki je bil sklenjen med Jugoslavijo in Turčijo glede izselitve Turkov iz Jugoslavije in njihove naselitve v Turčiji. O tem je med drugim dejal: Sporazum obeh vlad o izselitvi 270.000 Turkov iz Jugoslavije bo v najkrajšem času podpisan. Turki se bodo začeli izseljevati iz Jugoslavije v Turčijo takoj, ko se bodo razmere v Evropi nekoliko omilile.

× **Nemški trdnjavski pas ob Renu podirajo.** Pariški »Matin« poroča iz Nancyja, da je Ren zadnje dni spet zelo narasel in poplavljal več krajev. Pod vodo je tudi več delov nemške Siegfriedove utrjene črte. List poroča dalje, da je nemško poveljstvo zato razglasilo poplavljen dele Siegfriedove črte za neuporabne in so jih zato inženjerske čete že začele podirati.

× **Nekaj števil o nemških mestih.** Po zadnjem popisu prebivalstva ima Nemčija 60 mest z nad 100.000 ljudmi. V velikih mestih biva sedaj 30 odstotkov nemškega prebivalstva. Vsak tretji Nемец je tedaj meščan. Berlin ima 4.322.000, Dunaj 1.918.000, Hamburg 1.682.000, Monakovo 828.000, Köln ob Renu 768.000, Leipzig 701.000, Dresden 625.000, Breslau 615.000, Frankfurt ob Meni 546.000, Düsseldorf 539.000, Dortmund 537.000 ljudi. Nemčija ima 38,81 milijona moških in 40,76 milijona žensk. Na vsakih 1000 moških pride 1050 žensk. Leta 1931. je prišlo na vsakih 1000 moških 1060 žensk.

× **Alkohol proti pijančevanju.** Francoski zdravnik dr. Leon Bruel zdravi tako pijance, ki jih je bil že napadel delirij in sicer jih zdravi z vbrizgavanjem 30odstotnega etilnega alkohola. Baje v enem tednu ozdravi še tako hudega pijanca.

× **Strašne poplave na severnem Kitajskem.** Iz severne Kitajske prihajajo vesti o strašnih poplavah, ki so nastale zaradi dolgotrajnega deževja. Poplave se širijo zlasti v področju Rjumepe reke. Cele pokrajine so pod vodo. 150.000 ljudi je na begu, na tisoče pa jih je že utonilo. Vse ozemlje med Pekingom in Tienčinom je pod vodo. V daljavi več 100.000 km je vsa pokrajina sremenjena v eno samo jezero, iz katerega štrle samo še vrhovi dreves in ostanki podrtih hiš. Reke, ki so sremenjene v deročje veletoke, nosijo s seboj mrtvo živino in številna trupla utoplencev. Obsega poplav, ki bodo močno vplivale tudi na razvoj vojaških operacij, soloh ni mogoče pregledati, ker so s poplavljenim ozemljem prekinjene vse zveze. V nevarnosti so cele japonske divizije, ki so čisto odrezane od zaledja.

× **Soja se v Evropi čedalje bolj goji.** Že 3000 let poznajo na Daljnem vzhodu fižolu podobno sojo, ki jo štejejo med pet »svetih rastlin«. Leta 1908. je prispel prvi prevoz soje v Evropo. Učenjaki so preiskali njen snov in dognali, da je zelo redilna. En kilogram soje zaleže glede na hranljivost za dva kilograma teletine ali 58 jajc. Soja se porablja v glavnem za izdelovanje mfla, sojno olje je za izdelovanje margarina in ostaneček je izvrstna krma za živino. Nemčija ima več tvornic za predelavo soje. Nemci so tudi vzgojili vrsto soje, ki ji evropsko podnebje zelo prija.

× **Z rokami so izkopali zasutega tovariša.** V nekem premogovniku v Lancashireu se je zgodila huda nesreča. Strop v nekem rovu se je sesul in pokopal nekega rudarja. Njegovi tovariši so ga začeli izkopavati z golimi rokami. To jim je uspelo, na žalost pa so morali ugotoviti, da se je nesrečnež med tem zadušil.

× **Mrtva je rodila dete.** Pri Meinbergu na Nemškem so potegnili iz vode truplo okoli 40 let stare ženske, ga spravili v krsto in zagrebli. Ko je bilo truplo že v grobu, se je razširila vest, da je bila rainka noseča in da ni umrla naravne smrti. Državno tožilstvo je ukazalo truplo znova izkopati. Ko so krsto umrle žene odprli, se jim je nudil neverjeten prizor. V krsti je ležalo poleg mrtve matere tudi mrtvo, drobno, a čisto donošeno dete. Profesor dr. Jungmichl z vseučilišča v Göttingenu je preučil primer in ugotovil, da se je dete rodilo dva dni potem, ko so mater zagrebli. Seveda je bilo dete z materjo vred mrtvo. Prišlo je na dan pod priškim razpadajočega materinega trupla.

× **Na Nizozemskem so dobili princeso.** Princess Julijana je, te dni rodila hčerko. Srečni dogodek so razglasili z 51 topovskimi strelji. Na Nizozemskem imajo že dolgo časa vladarice, ker se po čudnem naključju kraljevski rodbini ne rodi deček.

× **Bela Kun je umrl v moskovski ječi.** Po vesteh angleških listov je v nekem moskovskem zaporu umrl bivši vodja komunistične stranke in prevrata na Madžarskem Bela Kun, ki je bil moral po zatrtju boljševizma na Madžarskem pobegniti v tujino. O vzrokih njegove smrti ni bilo izdano nikako ob-

NAPISAL MIRKO BRODNIK 40

Srce v okovih

ROMAN

Enaintrideseto poglavje
KREGARJEV POVRATEK

Nekaj ur poprej je po dolenski cesti vozil leganten avto. Drvel je proti Ljubljani. V njem se je vozil Kregar. V roki je stiskal zmečkano pismo. Nekajkrat ga je razvil in prečital vrstice, ki so ga očividno spravile v slabo voljo — kakor bi pričakoval, da se bodo nenadoma izpremenile. A vedno so ostale enake:

»Pridite takoj po prejemu tega pisma v Ljubljano. Govoriti moram z vami v važni stvari. Dobiček bo velik. Ne odlašajte, sicer... M.«

Grožnja, skrita v zadnjem stavku, je bila tisto, kar je dalo Kregarju toliko misliti. Dolgo je mrko strmel pred se, potem pa je nenadoma stresel z glavo in odločno odkimal.

»Ne, dovolj mi je tega. Nič več! Naj se zgodi kar hoče.«

»Gospod Kregar, v četrto ure smo v Ljubljani,« se je tedaj oglašil šofer in zmotil Kregarja v razmišljanju.

»Hvala bogu,« je Kregar zagodrnjal sam pri sebi. »Sit sem že te vožnje. Ves dan v taki vročini v avtu...« Sklonil se je k šoferju. »Ustavi pred gostilno kakor zmeraj!«

Šofer je prikimal, in vožnja je šla dalje. Svetli žarometi so belili cesto. Prazna je bila. Niti avtov nista srečala. Kar nenadoma pa je pokrajina oživila. Bližala sta se mestu. Šofer je začel voziti počasneje. Preden se je Kregar zavedel, je bil avto že na ulicah. Pred malo gostilno, kjer smo že srečali Kregarja, ko je pribežal iz tajne igralnice, se je ustavil.

»V gostilni me počakaj,« je naročil Kregar. Hotel je že iti, pa se je premislil. Tudi on je stopil v gostilno, vzel sobo in se preoblekel. Dobre četrto ure nato je odšel.

Krenil je v notranje mesto, toda kdor bi šel za njim, bi bil opazil, da se ogiba obljudenih ulic. Pred neko hišo, kjer so bila vrata še odprta, je izginil v vežo. Šel je po stopnicah v drugo nadstropje in počakal pred vrati nekega stanovanja. Šele čez nekaj časa se je odločil in pritisnil na zvonec. Rezko je zazvenelo v predsobju.

Vrata so se na pol odprla in skozi špranjo je pogledal moški obraz.

»Koga bi radi?«

Odprl je vrata na stežaj, da je luč iz predsobja osvetlila Kregarjev obraz. Sluga je videl, da se je zmotil.

»Oprostite, gospod Kregar,« se je opravičil. »Nisem vas spoznal v temi.«

Kregar se je naredil, kakor ga ne bi bil čul.

»Ali je gospod doma?« je vprašal suho.

»Dal.«

»Javite mu, da sem prišel,« je rekel Kregar in stopil v predsobje. »Samo brž!«

Sluga je med tem že izginil za visokimi obitimi vrati ni se malo nato vrnil.

»Gospod vas čaka!«

Brez besed je Kregar stopil skozi vrata, odkoder je bil sluga prišel. Na pragu je obstal in pogledal po sobi.

V njej je bilo prav malo zanimivega. Podobna je bila majhni pisarni. Razen pisalne mize in dveh usnjatih naslanjačev ter omare za spise je bila skoraj prazna.

Zapisalno mizo je sedel moški. Niti dvignil ni glave, ko je začel Kregarjeve korake. Moral je nekaj računati in se ni hotel zmotiti sredi dela. Šele ko se je Kregar ustavil pred mizo, se je nenadoma obrnil k njemu.

Takrat se je pokazal njegov obraz. Bil je videti že starejši mož; kakih petdeset let bi mu človek prisodil. V obraz ni bil ravno grd, toda vse poteze na njem so kazale neko hladno odločnost, ki je odbijala. Spominjala je na brutalnost. Globoke gube na čelu so bile v soju luči videti še globlje. Združevale so se na sencih in izginjale pod že sivimi lasmi. Največ izraza mu je dajala močna, naprej

štrleča brada, ki je odločnosti obraza dala še večji poudarek. Njegove nemirne oči, ki so ležale globoko v jamicah, so neprestano plešale po Kregarju, kakor bi hotele ugeniti sleherno njegovo misel.

Potem so se umirile. Gube na čelu so se razlezele in obraz je nenadoma postal medel, brezizrazen.

»Kakor vidim, ste pismo prejeli. Sicer ste malo pozni, vendar mislim, da bo ta ura še najbolj primerna za najine razgovore.«

Kregar ni odgovoril. Odložil je klobuk in sedel v naslanjač. Tedaj se je neznanec sklonil k njemu.

»Kako ste se počutili na počitnicah?« je vprašal in v njegovem glasu je bil neprikrit porog.

»Hvala, dobro,« je mirno odvrnil Kregar. »Ostalo bi bilo doli še nekaj časa.«

»Pustil bi vas bil, toda vmes je prišla neka reč, kjer kaže, da se bo dalo zaslužiti. Samo zato sem vas poklical.«

Kregar ni odgovoril. Neznanec je vstal izza mize.

»Kakor vidim, se mojega klica niste kaj razveselili.«

»Ne!«

»Ne morem pomagati,« je neznanec skomignil z ramo. »Toda pustiva to. Kadar gre za denar, človek ne sme poznati počitnic. Stopiva v sosednjo sobo. Tam bova bolj nemotena. Rečem vam samo, da bo to najina največja igra. Šlo ne bo samo za nekaj piškavih tisočakov. Obetajo se milijoni.«

»Milijoni,« je ponovil in pomenljivo tlesnil z rokami. »In nekaj polomov bo,« je dodal. »Mislim, da bova dvignila precej prahu.«

Pritisnil je na gumb na pisalni mizi in v tapeti ob steni so se odprla majhna vrata. Pomignil je Kregarju z roko, naj mu sledi. Kregar je šel za njim in vrata za seboj zaprl.

Le nek ajminut ju ni bilo nazaj. Izza tapete se je začulo glasno in razburjeno prekanje in potem je Kregar nenadoma odprl vrata. Obraz mu je bil rdeč, skoraj višnjev. Težko je dihal in sunkoma so se mu trgale besede iz ust.

»Ne, tu ne bom zraven! Sit sem vsega. Dovolj mi je. Sami delajte!«

Ves mrzli mir, ki ga je drugače kazal, je izginil. Stopil je k obešalniku in vzel klobuk.

»Grem. Poiščite si drugega, ki bo za vas hodil v žerjavico po kostanj. Studite se mi.« Neznanca, ki je prav takrat prišel za njim, te besede, kakor je kazalo, niso začudile. Njegov obraz je bil miren in smehljajoč se.

»Nikar tako naglo,« je menil porogljivo. »Kam se vam mudi? Saj ste komaj prišli, pa že odhajate!« Potem se je njegov glas nenadoma izpremenil, postal je hladen in trd. »Stopite z menoj. Pokažem vam nekaj, kar ste utegnili izgubiti iz spomina. Vsaj po vašem nastopu se mi je vsilila ta misel.«

Mirno je odprl gornjo miznico, vzel iz nje kos papirja in ga dal Kregarju.

»Poznate?«

Kregar je prebledel. V rokah je stiskal fotografijo menice na zelo visoko vsoto.

»Ali naj vam malo osvežim spomin? Po prevratu je bilo. Potrebovali ste veliko vsoto denarja. Dal sem vam jo. Podpisali ste mi menico. Za poroka vam je bil znan bogataš. Tudi njegov podpis je gori in nanj sem vam dal denar. Potem je prišel dan, ko bi bili morali menico plačati. Denarja niste imeli. Hotel sem jo iztožiti, tedaj pa ste mi povedali, da ste njegov podpis ponaredili. V lepši obliki vam tega ne bi mogel nihče povedati. Saj me razumete? Ne?«

»Molčite,« je kriknil Kregar in raztrgal fotografijo menice.

»Le trgajte,« se je zarežal neznanec. »Če želite drugo kopijo, vam rad z njo postrežem. Original je varno spravljen pri notarju. Ali bi radi še kaj drugega vedeli?«

Kregar ni odgovoril. Njegov obraz je bil mrliško bled.

»Na primer tisto o lastniku vašega lepega gradiča, ki je šel tisti dan, ko vam je prodal posestvo, z vami v park, pa se ni vrnil.«

»To sem čul nedavno od enega vaših,« je zasikal Kregar.

»Od mojih?« se je neznanec začudil. »Sami veste, da razen sluge nikogar nimam.«

»Iste besede mi je rekel kakor vi,« je upor no vztrajal Kregar.

»Potem ve to še neki drugi. Samo dokazov nima. Jaz jih imam. Ali jih hočete videti? Oni menici so priloženi. Če bi to zvedeli na policiji, bi se najbrž precej čudili. Ko ste vendar tako ugleden mož... Če vam še to ni dovolj...«

»Molčite! Pustite me!« je zakričal Kregar. »Pripravili me boste tako daleč, da bom še jaz začel govoriti.«

»O čem?« je mirno odvrnil neznanec.

»Da ste bili vi lastnik tajne igralnice... Da ste...«

Nenadoma mu je zmanjkalo besed.

Neznanec se je na ves glas zasmel. Smejal se je, da ga je lomil krč. In med smehom so se mu trgale besede.

»Tepec, tepec, kje imaš dokaze? Dokaze! Pisane dokaze!«

Jel je skakati po sobi kakor bi bil zblaznel.

»Kdo bo verjel? In če bodo začeli kaj preiskavati, bodo povsod srečali samo vaše ime. Mojega nikjer. Ali razumete? In potem je po vas. Meni nič ne morejo. Moji ljudje pazijo. Če izvohajo nevarnost, me ne bo več tu. Izginil bom, kakor sem prišel. Nič me ne veže na Ljubljano...«

»Sami ste prej rekli, da nimate nikogar razen sluge.«

»Moji ljudje pazijo,« je ponovil neznanec kakor bi bil preslišal njegove besede.

Kregar je molčal.

»In še nekaj. Kadar bom videl, da kaj pozvedujete, obvestim policijo o oni zadevi v igralnici. Seveda z dokazi. Brez tega pri meni ne gre.«

»Ubijem vas!« je kriknil Kregar ves besen od onemoglega obupa, da tiči do vratu v neznančevih mrežah in se ne more iz njih izviti.

»Izvolite,« je porogljivo odvrnil neznanec. »Tisto uro, ko se razve, da mene ni več, odide moj notar z državnemu pravdniku in mu izroči droban zavojček raznih spisov in malenkosti, kjer so napisane vse vaše nečedne zgodbe. Seveda z dokazi: brez dokazov pri meni ne gre,« je spet ponovil in se satansko zasmel.

Kregar je pobesil glavo.

Nenadoma mu je pred očmi vstala slika: zagledal se je vklenjenega pred sodniki in okoli sebe je videl vse polno škodoželjnih, v masčevanju se iskričih obrazov onih, ki je šel čez nje, ki jih je poteptal. Sodnik, star, mrk, je strmel vanj in mu našteval zločine, ki jih je storil. Vse z dokazi podprto. In potem se je sodnikov obraz nenadoma izgubil v megli in ko je spet vstal pred njim, je bil obraz neznanca za mizo, ki je zmagovalno strmel vanj in ga meril do najbolj skritih misli.

Čutil je, kako mu mrzel pot stopa na čelo.

Kakor bi hotel raztrgati okove, ki jih je nenadoma začutil na svojih rokah, je zakrilil po zraku. In potem je z desnico trepetaje segel na čelo in si obrisal pot, ki se je nabiral v debelih kapljah.

»Ali ste pripravljeni?«

»Dal,« je odvrnil Kregar in v njegovih besedah je bil strah.

»Zakaj ste taki?« je neznanec potem nenadoma izpremenil glas. »Ali se vam slabo godi v moji službi? Ali nimate vsega v izobilju? Ali vas ne krijem povsod? Nikdar in nikjer še ni padla slaba senca na vas. Ničesar vam še niso mogli dokazati.«

»Pustite to,« je odvrnil Kregar. »Ne maram pridig. Povejte mi rajši kaj več o oni stvari. Če ste me prisilili za njo, naj vsaj vem, kakšen je vložek, ki zanj igram.«

»Vse o pravem času. Pojdite domov in počakajte. Moj sluga vam prinese pismo obvestilo. Morda že jutri, morda čez teden dni, morda šele čez dva ali tri mesece. Ne vem še, kdaj bo kazalo začeti. Ali bi radi še kaj več?«

»Ne!«

(Dalje prihodnjič)

Ženski vestnik

Kako pogasiš žejo v letni vročini

V letni vročini vsak človek trpi od žeje. Vsak si želi nekaj hladnega, hladno kavo, pivo, vodo ali drugo tekočino. Res nam mrzla pijača za trenutek ugasi žejo, toda kmalu smo spet žejni in spet pijemo, ker nam je grlo tako suho. Preveč mrzle tekočine tudi sicer ne prenese vsako telo, zato je bolj priporočljivo, da pijemo za žejo vroč čaj. Vroč čaj brez sladkorja, samo malo pomešan z limonovim sokom, takoj ublaži žejo, in to za dalje časa, medtem ko nam mrzla pijača vedno znova zakrivlja žejo.

Čaj, pa naj bo ruski, lipov ali jagodov, je vseeno. Vsak vroč čaj bo pogasil žejo.

Marsikomu se bo to zdelo čudno in neverjetno. Naj povemo, da raziskovalci, ki potujejo po vročih deželah, kjer sta vročina in žeja neznosni, pijejo samo vroče čaje in limonado brez sladkorja, ker jim edino ta pijača ugasi žejo.

Znanstveniki v polarnih krajih so v veliki nepriliki, če jim ni mogoče raztopiti sneg in potem to vodo zavreti, da vročo pijejo, ker edino to jim ugasi žejo.

Kako se obvaruješ os in sršenov

Ko se naredi mrak in so ose ali sršeni zbrani v gnezdu, namoči precej veliko krpo v terpentinov špirt. Krpo natakni na palico in jo porini v odprtino gnezda. Para terpentinskega špirta bo pomorila vse ose ali sršene. Če je pa gnezdo na zidu, zažgi kos papirja in ga vtakni v odprtino. Pri sežiganju os pa bodi previdna, če je v bližini streha, da se ta ne vžge.

Ose in sršene je treba uničevati, ker nam napravijo na sadju toliko škode.

Za kuhinjo

Borovničev kompot brez sladkorja za zimo. Izbrane in čiste borovnice stresi v velik lonec in jih pristavi na slab ogenj, da počasi zavro. Previdno jih tu in tam premešaj. Zavro naj v lastnem soku. Ko so borovnice prevrele, jih odstavi in še vroče napolni v navadne, a manjše steklenice. Na vrh vsake steklenice daj žličico sladkorja in takoj zamaši z novimi in prekuhanimi zamaški. Ko se steklenice shlade, jih shrani na suhem in bolj temnem prostoru. Kadar potem steklenico odpreš in daš borovnice kot kompot na mizo, jih po okusu malo posladkaj.

Sadni piknik. Mešaj, da se zgosti, dve žlici goste meze, štiri rumenjake in dve žlici sladkorja v prahu. Nato primešaj sneg štirih beljakov in pol žlice moke. Kozo pomaži s sirovim maslom, noter zlij testo, razravnaj in speci. Daš kot slaščico na mizo.

Kipnik iz zelenjave. Srednje debelo glavico iz zelja operi, odstrani vse šture in zreži na tenke rezance. Četrni kile stročjega fižola tudi drobno zreži. Pet do šest korenčkov očisti in drobno zreži in, če imaš, še glavico cvetače. Vse to skupaj skuhaj v slanem kropu. Ko je kuhano, daš na sito, da se dobro ocedi. Skuhaj še pol kile krompirja v oblicah. Ocedi ga, olup in pretlači skozi sito. Pretlačeni in še topel krompir zmešaj s tremi osminkami toplega mleka in štirimi dekami sirovega masla. Vse skupaj dobro zmešaj, in ko se krompir shladi, primešaj en rumenjak, sneg od enega beljaka, šest dek naribanega bohinjskega sira in pripravljeno zelenjavo. Kozo dobro pomaži s sirovim maslom ali mastjo, potresi z drobtinami, napolni s pripravljeno zelenjavo. Po zelenjavi potresi tri žlice drobtin, žlico naribanega sira in pokapaj dve do tri žlice razpuščenega sirovega masla. Nato postavi v pečico in naj se peče 40 do 45 minut. Pečeno zvrni na topel krožnik, razreži in daj kot samostojno jed na mizo. Če pa ho-

češ, daš zraven tudi solato, paradižnikovo omako ali gobovo omako.

Vložene kumare za zimo. Kumare operi, olup in zribaj na ribežnu za kumare, če pa tega nimaš, jih zreži na tenke listke. Seme po možnosti odstrani. Nato kumare nasoli (daj malo več soli, kakor kadar jih pripravljáš za solato) in pusti, naj pol ure stoje nasoljene. Nato jih stresi na sito, da se voda dobro ocedi. Na kumare nalij kisa, zmešaj in napolni v kozarec, na vrh pa nalij za prst dobrega olja, zaveži in shrani. Tako pripravljene kumare daš pozimi kot solato na mizo.

Telečja pljučka. Telečja pljučka in srce operi in pristavi s toliko vode, da so pljučka z vodo pokrita. Zraven daš korenček, petršilj, pol čebule, malo popra, pol lavorjevega lista in pol žlice kisa ali limonovega soka. Osoli in naj počasi vre, da postanejo pljučka in srce mehka. Kuhana pljučka vzemi na krožnik, da se malo shlade, nato jih zreži na drobne rezance. V kozi napravi iz petih dek masti in petih dek moke nepretemno prežganje. Prežganje zalij s pretlačeno juho in zelenjavo, v kateri so se kuhala pljučka. Ko prevre, dodaj še zrezana pljučka, po okusu osoli in pusti, naj še malo prevre. Daš s cmoki na mizo.

RADIO LJUBLJANA

od 13. do 20. avgusta

Nedelja, 13. avgusta: 8:00: Tamburaški orkester. — 9:00: Napovedi, poročila — 9:15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 9:45: Verski govor (dr. Guido Rant). — 10:00: Prenos promenade koncerta iz Rogaske Slatine. — 11:30: Godbe na pihala (plošče). — 12:10: Milan Stante igra na harmoniko. — 13:00: Napovedi. — 13:20: Koncert radijskega orkestra. — 17:00: Kmetijska ura: O kmečkem socialnem zavarovanju. — 17:30: Popoldanski koncert radijskega orkestra. — 19:00: Napovedi, poročila. — 19:40: Nacionalna ura: Predavanje inspekcije zemaljske odbrane. — 20:00: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 20:30: Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaske Slatine — 21:30: Pesmi iz Koroške (plošče). — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Šramek »Štirje fantje«

Ponedeljek, 14. avgusta: 12:00: Zvoki iz Bolgarske (plošče). — 12:45: Poročila — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14:00: Napovedi — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Zanimivosti. — 19:40: Nacionalna ura: Sveta Gora in samostan Hilendar (Branko Mašič, književnik.) — 20:00: Orgle (plošče). — 20:10: Zastrupljenje pri obratih in obratih (dr. Joža Herfort). — 20:30: Prenos promenade koncerta iz Rogaske Slatine. — 21:30: Slavne pevke (plošče). — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert radijskega orkestra.

Torek, 15. avgusta: 8:30: Reportaža gasilskega spreveda. — 9:30: Napovedi, poročila. — 10:00: Prenos službe božje s Kongresnega trga. — 11:30: Koncert radijskega orkestra. — 13:00: Napovedi. — 13:20: Trboveljski pevski jazz-kvartet — 15:00: Prenos s stadiona: Nastop ob gasilskem kongresu. — 17: Kmetijska ura: Važnost in pomen kmetijskega knjigovodstva (inž. Jože Suhadolc). — 17:30: Koncert godbe »Sore«, Medvode. — 19:00: Napovedi, poročila. — 19:40: Nacionalna ura: Hamletova tragika vladike Danila v »Gorskem vijencu« (dr. Vitezica). — 20:00: Operetni večer (sodelovali bodo Jelka Igljčeva, Ado Darian in radijski orkester). — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Duet harmonik (Podobnikar Ivo in Jenko Vilibald).

Sreda, 16. avgusta: 12: Dvořákové skladbe (plošče). — 12:45: Poročila. — 13:00: Napovedi. — 13:20: Bagatele (plošče). — 14:00: Napovedi. — 18:30: Mladinska ura: Poezije sredogorskega sveta (Leon Pettauer). — 18:45: Študentovski napevi (plošče). — 19:40:

Podaljšaj
si
življenje

Zavijanje moramo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznino ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljen živce, poptost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj zmožaj, napolniti Te s novim upanjem; ta pot pa je opisana v razpravi, ki je že more, ki jo zahteva, dobiti takor in

popsem brezplačno!

V tej mali priložni knjižici je raztolmačeno, kako moreš v kratkem času in brez ovire med delom ozdraviti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezninskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Van bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernest Pasternack,

Berlin S. O.,
Michelskirchplatz 13 Abt. 88.

Nacionalna ura: Razvoj in organizacija pošte v Jugoslaviji (Trifun Teslić). — 20:00: Ameriški pevski jazz (plošče). — 20:10: Zgodovinski razvoj narodno-obrambnega dela med Slovenci (profesor Ivan Rudolf). — 20:30: Tamburaški orkester (Karmelj), vmes Kmečki trio. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Kitara solo (Stanko Prek).

Četrtek, 17. avgusta: 12:00: Zborovske točke (plošče). — 12:45: Poročila. — 13:00: Napovedi — 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra — 14:00: Napovedi. — 19:00: Napovedi, poročila. — 19:30: Deset minut zabave — 19:40: Nacionalna ura: Bani iz rodbine Subičev (dr. Dabinovič). — 20:00: Charlie Kunz igra šlagerje (plošče). — 20:10: Sloveščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 20:30: Harmoniko igra Justa Mozetičeva. — 21:10: Koncert simfonične glasbe na ploščah. — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert radijskega orkestra.

Petek, 18. avgusta: 12:00: Iz naše domovine (plošče). — 12:45: Poročila. — 13:00: Napovedi. — 13:20: Koncert radijskega orkestra. — 14:00: Napovedi. — 19:00: Napovedi, poročila. — 19:30: Kotiček SPD (dr. Svetozar Ilešič). — 19:40: Nacionalna ura: Karakterne posebnosti našega naroda v primeri z drugimi narodi (dr. Vladimir Dvornikovič). — 20:00: Nekaj Ketelbeyevih (plošče). — 20:10: Ženska ura: Beseda o besedi (Cilka Vračkova). — 20:30: Radijski orkester, vmes samospeli Mirka Dolničarja (pri klavirju g. prof. Lipovšek). — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:30: Angleške plošče.

Sobota, 19. avgusta: 12:00: Za zabavo poskrbimo. — 12:45: Poročila. — 13:00: Napovedi. — 13:20: Za zabavo poskrbimo. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: a. Selma Lagerlöff: Kako je Niels Holgerson popotoval z divjimi gosmi (povest v nadaljevanjih); b. Tetka Marička kramlja in prepeva. — 17:50: Pregled sporeda. — 18:00: Za delopust bo igral radijski orkester. — 18:40: Pogovori s poslušalci. — 19:00: Napovedi, poročila. — 19:40: Nacionalna ura: Slovenski tisk (Ruda Jurčec). — 20:00: O zunanji politiki (dr. Kuhar Alojz). — 20:30: Vombegar: Kdor stika, ta stakne! (vesele zgodbe iz življenja Jake Smodlake in njegovih; izvajali bodo člani radijske igralske družine; vodstvo ing. Pengov). — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Zavesel konec tedna bo igral radijski orkester.

NI JIH IZGUBIL

Mihec pride domov ves raztrgan.
 »Gotovo si se spet tepel,« ga ozmerja ma-
 mica. »In nekaj zob si tudi izgubil.«
 »Ne, zob za že nisem izgubil, v žepu jih
 imam!«

PRAVIČNOST.

Mati: »Za božjo voljo, Jožek, pa vendar
 nisi pogoltnil vseh gramofonskih igel?«
 Jožek: »Ne, ne, mamica, polovico sem jih
 dal Francki.«

MALI OGLASI

SIVALNA STROJA

ženski pogrezljiv in krojaški Singerjev,
 malo rabljena, za 1.800 din prodam. Gra-
 daška ulica 8.

VOZ BREG,

osemsedežni, renoviran, v najboljšem sta-
 nju, ceneno naprodaj. Gostilna »Turist«,
 Betnavska 39 Maribor.

SPREJMEMO MLADO ŠIVILJO,

katera se hoče brezplačno izuriti v sa-
 mostojnem konfekcioniranju in krojenju
 garderobe. Začetna tedenska plača 250
 dinarjev in oskrba. Ponudbe na ogl. od-
 delek »Domovine« pod »Konfekcija«.

POSOJILA NA VKNJIZBO,

poroke, menice, dolgoročna hipotekarna
 na hiše v sreskih mestih, kakor tudi kmet-
 om za gospodarske potrebe po 6" na 10-
 letno do 20letno izplačilo praskrbimo:
 Central, Zagreb, Tomičeva 7. Za odgovor
 priležite znak za 3 din.

**M. GLIHA V MAL. MALENCAH PREKLI-
 CUJEM**

in obžalujem vse klevete, katere sem go-
 vorila o Poloviču Ivanu, dimnikarskem
 mojstru, in Poloviču Emilu, dimnikarske-
 mu pomočniku istotam, ter sem se zave-
 zala, da plačam Prosvetnemu društvu,
 gasilski četni in Sokolu v Kostanjevici po
 100 din.

SPRETEN, NEMŠKO GOVOREČI VINIČAR

se išče med Ormožem in Ljutomerom za
 nadzorovanje sadovnjaka in vinograda.
 G. Sölch, Vuzmetinci 4, p. Sv. Miklavž
 pri Ormožu.

1000 DIN ZASLUŽITE MESEČNO DOMA,

ako kupite ročni brzopletilni stroj. Daje-
 mo material, prevzemamo blago. Pišite:
 »Anos«, Maribor.

PRI TVRDKI

»Proteza« Verovšek & Ko.

Ljubljana, Krekov trg 10

(Tramvajska in avtobusna postaja nasproti
 Mestnega doma)

dobite najcenejše in najboljše
 vsakovrstne ortopedične in banda-
 žijske izdelke kot: umetne
 roke, umetne noge, ortopedične
 steznike, oporne aparate, ravno
 držalce, vložke za ploske noge,
 kične in trebušne pasove, otro-
 ške popkove bandaže iz gume,
 popkove bandaže za odrasle,
 suspenzorje, gumijaste nogavi-
 ce, gumijaste varovalke za ko-
 lena in členke, povoje, vato, brizge, vsako-
 vrstne terapeutične pripomočke in higijenske
 potrebščine.

Lastne delavnice. Specialni oddelek za bru-
 senje in niklanje kirurških instrumentov.
 Za dame damska postrežba.

- Ta krema je izdatna, ker je zelo koncentrirana.
- Maže se zjutraj in zvečer na vlažno kožo.
- Koža se masira, dokler popolnoma ne vpije kreme, in nato se nežno obriše.

Na soncu!

sta prepotrebnosti dve stvari:

- ZASČITNI NAOČNIKI
- IN VAŠA CRÈME SIMON!

Biti Vam mora vedno pri roki!

Sonce lahko poškoduje Vaše oči. Zato jih zaščitite. Toda sonce povzroča tudi boleče opekline, od katerih dobi koža predvsem starejši izgled. Kadar te opekline izginejo, postane koža grda in nagubana. Če torej želite, da Vaša koža potemni brez sončnih opeklin in da očuva svežino in mladosten izgled, uporabljajte vsekakor prepotrebno

CRÈME SIMON

To koristno kremo uporabljajo in pripo-
 ročajo zdravniki.

Radi velike vročine bodite oprezni! Vaše vino varuje pokvarjenja

„KAISERJEV BISULFATOR“

Rešeni boste velike skrbi, ako si nabavite, in to takoj, nov konstruirani in patentirani »Kaiserjev bisulfator«, aparat za varovanje vin, da ne postanejo motna, da ne cikajo in se ne pokvarijo v načetih sodih. Cena s priborom 40.— din.

MOTNO VINO in goščo v sodu temeljito očistite in se izognete vsaki škodi, če si nabavite

KAISERJEV „ELKA“ FILTER
 250.—, 360.—, 520.— dinarjev.

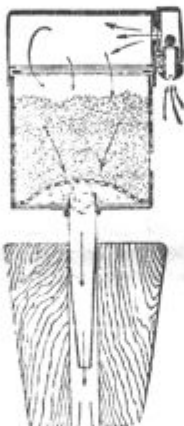
„BISULFATOR“

LJUDEVIT KAISER

lastnik veletrgovine vina in alkoholnih pijač L. R. C.

Zagreb, Kralja Petra 1

Zahtevajte takoj prospekte in navodila!

NAGROBNE SPOMENIKE

starega pokopališča sv. Krištofa (in nove spomenike) po nizki ceni dobite, dokler traja zaloga, pri kamnoseku Runovarju Franju, pokopališče pri Sv. Križu v Ljubljani.

NOV REDILEN PRAŠEK

»REDIN« za prašiče. — Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zado-
 stuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din, po pošti 12 din, 3 zav. po pošti 24 din, 4 zav. po pošti 30 din. Mnogo zahvalnih pism.

MOŠTOVA ESENCA MOSTIN

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekl. za 150 litrov din 20.—, po pošti din 35.—, 2 steklenici po pošti din 55.—, 3 steklenice po pošti din 75.—.

Pazite, pravi »Redin« in »Mostin« se dobi samo z gornjo silko in ga prodaja za kranjski del Slovenije drogerija KANC, Ljubljana, židovska ul. 1 a.

Za štajerski del Slovenije in Prekmurje pa samo drogerija KANC, Maribor — Gosposka ulica 34.

OSTANKE in drugo ceneno blago, ki ga potrebuje delavec in kmet — dobite ugodno

v Goričarjevi trgovini za ostanke

v Ljubljani, Sv. Petra nasip 29

to je v bližini Zmajskega mostu, za vodo, kjer je napis: »Ostanki in cenejše oblačilno blago«. Ravnokar na zalogi velika množina ostankov dobrega blaga, meter od dinarjev 5.— naprej. Flanelaste rjuhe od 20.— din, odeje od 28.— itd.

SAMO Din 98.—

- 63719 Po ceni in dobra zapetna ura Shock Proof, lepo kromirano ohišje s svetlečimi številčkami in kazalci. Din 98.—
- 63796 Ista z anker kolesjem na kamne tekoča s sekundnim kazalcem. Din 185.—
- 63710 Ista s prima anker kolesjem na 15 kamnov s sekundnim kazalcem. Din 260.—

Zahtevajte cenik, zastoj in poštnine prosto.

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v Švicl.